

Soạn văn lớp 6:

Bài Sông nước Cà Mau

Tóm tắt:

Sông nước Cà Mau là một đoạn trích miêu tả chi tiết vẻ đẹp sông nước vùng Nam Bộ qua thiên nhiên và sinh hoạt con người.

Bố cục:

- Đoạn 1 (Từ đầu ... màu xanh đơn điệu): Cảm tưởng chung về thiên nhiên.
- Đoạn 2 (tiếp ... khói sóng ban mai): Miêu tả kênh, rạch, con sông Năm Căn.
- Đoạn 3 (còn lại): Vẻ đẹp chợ Năm Căn.

Đọc hiểu văn bản**Câu 1 (trang 22 SGK Ngữ Văn 6 Tập 2):**

Bài văn miêu tả cảnh sông nước vùng Cà Mau ở cực nam Tổ quốc từ xa đến gần, từ khái quát đến cụ thể.

Người miêu tả quan sát là nhân vật “tôi” - ngồi trên thuyền, một vị trí quan sát rất thuận lợi, bao quát được toàn bộ khung cảnh.

Câu 2 (trang 22 SGK Ngữ Văn 6 Tập 2):

Trong đoạn 1, ấn tượng ban đầu bao trùm: Đó là ấn tượng choáng ngợp, khi mà âm thanh... ru ngủ thính giác, khi mệt mỏi và đuối dần đi... thị giác. Ấn tượng ấy được cảm nhận qua thị giác, thính giác và vị giác.

Câu 3 (trang 22 SGK Ngữ Văn 6 Tập 2):

Qua đoạn văn nói về cách đặt tên các vùng đất, con kênh ở vùng Cà Mau cho thấy: Những cái tên giản dị, đặc trưng, gần gũi. Chúng gợi ra những nét độc đáo, đặc trưng của vùng sông nước: Cây cối, động vật,...

Câu 4 (trang 22 SGK Ngữ Văn 6 Tập 2):

Trong đoạn văn Thuyền chúng tôi chèo ... khói sóng ban mai:

a. Những chi tiết thể hiện sự rộng lớn, hùng vĩ :

- Nước âm âm đổ ra biển ngày đêm như thác. Con sông rộng hơn ngàn thước.
- Cá nước bơi hàng đàn đen trũi nhô lên hụp xuống.

b. Câu “Thuyền chúng tôi chèo thoát ... xuôi về Năm Căn”, những động từ chỉ cùng một hoạt động của thuyền: Thoát qua, đổ ra, xuôi về.

- Kênh nhỏ hẹp, sông dài rộng và dòng thì mênh mông. Nếu sắp xếp chèo thoát về Năm Căn, hay đổ ra kênh, sẽ thấy sự đảo nghịch và không phù hợp.
- Cách dùng từ: Chính xác và tinh tế bởi các động từ được sử dụng đều diễn tả rất sát ý nghĩa mà tác giả muốn truyền đạt, từ sự khó khăn đến nhịp điệu di chuyển của con thuyền.

c. Những từ miêu tả màu sắc rừng đước (màu xanh lá mạ, màu xanh rêu, màu xanh chai lọ) đa dạng thể hiện sự quan sát tinh tế của tác giả.

Câu 5 (trang 22 SGK Ngữ Văn 6 Tập 2):

Những chi tiết, hình ảnh về chợ Năm Căn thể hiện sự tấp nập, đông vui, trù phú, độc đáo:

- Quang cảnh: Túp lều lá thô sơ, ngôi nhà gạch hai tầng, đống gỗ cao, cột đáy, thuyền chài, thuyền lưới, thuyền buôn, cây cối trù phú, nhà bè ban đêm,...
- Sinh hoạt: Hạp chợ trên sông, mỗi con thuyền một nét riêng biệt, ...
- Con người: Những cô gái Hoa kiều, người Chà Châu Giang, bà cụ người Miên,...

Câu 6 (trang 22 SGK Ngữ Văn 6 Tập 2):

Qua bài văn, có thể cảm nhận được vẻ đẹp thiên nhiên hoang dã, hùng vĩ, con người và sinh hoạt độc đáo vùng sông nước Cà Mau.

Luyện tập

Câu 1 (trang 23 SGK Ngữ Văn 6 Tập 2): Đoạn văn tham khảo:

Đọc “Sông nước Cà Mau”, ta như được phiêu lưu đến một thế giới rộng lớn phủ sắc xanh, mây trời xanh, nước xanh, chung quanh những khu rừng bất tận xanh. Rồi những con sông, kênh rạch chằng chịt. Đi qua những con sông, con rạch, thấy

những loài động vật, cây cối lạ lẫm, hoang dã, vừa thấy sợ lại vừa thấy hay. Nét độc đáo ở đây phải nói tới khu chợ Năm Căn tấp nập, trù phú, đầy sức sống, con người lại mộc mạc, thân thiện. Vùng đất cực nam của tổ quốc ta sao mà đẹp thế.

Câu 2 (trang 23 SGK Ngữ Văn 6 Tập 2):

Một vài nét chính khi giới thiệu về con sông quê hương:

- Thiên nhiên: Dòng nước, bờ sông, rừng cây,...
- Con người và sinh hoạt: Người dân, chèo thuyền, bắt cá,...